

LUP för Motala kommun – 2015 till 2018

Sammanfattning

Det lokala utvecklingsprogrammet (LUP) beskriver den politik som styr verksamheten i Motala kommun under mandatperioden. Programmet bygger på majoritetens valmanifest som efter politisk beredning dokumenterats och fastställts av kommunfullmäktige. LUP innehåller visionen för Motala, samt politiskt prioriterade områden med tillhörande resultatmål.

Vision 2030:

Motala – den öppna, stolta och nyskapande sjöstaden

Politiskt prioriterade områden är:

- **Öppet och levande Motala** med inriktningen aktiv politik för arbete, livslångt lärande samt delaktighet och inflytande.
- **Stolt och attraktivt Motala** med inriktningen bo och leva, värdskap och evenemang samt en tydlig vision för framtiden.
- **Nyskapande och hållbart Motala** med inriktningen social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, hälsa och självständigt liv samt innovationer och entreprenörskap.

Bakgrund

Motala kommuns ledningssystem (LedMot) innehåller riktlinjer som styr process och innehåll för det lokala utvecklingsprogrammet (LUP). LUP tas fram för varje ny mandatperiod av en tillfällig beredning och ska fastställas av kommunfullmäktige i februari året efter valet. Avsikten med den snabba hanteringen är att valresultatet ska få ett genomslag redan första året i mandatperioden. Under mandatperioden är LUP styrande för varje års planeringsförutsättningar samt Mål och Resursplan (MoR).

LUP innehåller den politik som styr verksamheten i Motala kommun under mandatperioden. Programmet bygger på majoritetens valmanifest som efter politisk beredning dokumenterats i ett styrdokument och fastställts av kommunfullmäktige. Ur ett demokratiskt perspektiv är det majoritetens löfte till väljarna som ska genomföras i politisk handling under mandatperioden. LUP ska innehålla en vision för Motala, politiskt prioriterade områden samt gemensamma resultatmål.

LUP för perioden 2015 till 2018 har ett utåtriktat perspektiv där avsikten är att göra skillnad för invånarna i Motala. Detta perspektiv bygger på dialog och samverkan med företag, organisationer och invånare för att utveckla Motala. Kommunen som organisation ska gå före och synliggöra de ambitioner som finns för utvecklingen av Motala kommun som helhet.

Under föregående mandatperiod har flera viktiga strategiska styrdokument beslutats av kommunfullmäktige. Dessa dokument är självklara ingångsvärden för innevarande mandatperiod. Genomförandet av dessa beslutade strategier och planer är avgörande för kommunens trovärdighet att leva upp till fattade beslut.

Europa 2020- strategin

- Tre tillväxtdimensioner: **smart, hållbar, inkluderande**
- **Fem siffrsatta mål:** sysselsättning, FoU, klimat, utbildning, fattigdom
- Tio integrerade riktlinjer
- **Sju flaggskeppsinitiativ:** Digitala agendan, Unga på väg, Innovationsunionen, Integrerad industripolitik, Ny kompetens och arbetstillfällen, Plattform mot fattigdom, Ett resurseffektivt Europa
- Nationella reformprogram

Motala kommun ska stärka sitt arbete genom interkommunal, regional, nationell och internationell samverkan. Kommunen ska söka stöd för utvecklingsarbete i såväl nationella som EU-baserade fonder och program. Genom att bevaka och beakta visioner, strategier och mål på högre nivåer ökar förutsättningarna att få ta del av gemensamma utvecklingsmedel.

Till grundförutsättningarna i LUP hör att alla medborgare i Motala ska behandlas likvärdigt. Jämställdhet och mångfald ska genomsyra hela samhället och LUP omfattar alla delar av Motala som geografiskt område. Staden, de mindre orterna och landsbygden är beroende av varandra och detta samspel är en styrka i utvecklingen av Motala som helhet.

Vision 2030:

Motala – den öppna, stolta och nyskapande sjöstaden.

Vi är Motala, Östergötlands sjöstad. En öppen och levande kommun där synen på mångfald och människors lika värde lägger grunden till trygghet, delaktighet och jämställdhet. Vi är stolta över vår historia och våra unika miljöer, och vi arbetar aktivt för att främja livskvalitet och attraktivitet i både tätort och på landsbygd.

Vår välkomnande attityd gentemot inflyttare, nya företag och turister, präglar också vårt värdskap vid alla de evenemang som årligen lockar tusentals besökare och skapar stort intresse i omvärlden. Vi har en stark tro på framtiden och växer på ett hållbart sätt – socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Den ekonomiska tillväxten bidrar till jämlikhet och goda livsvillkor i alla åldrar, och möjliggör målmedvetna satsningar på miljö- och klimatfrämjande åtgärder. Nyskapande driver vår utveckling, och Motala är en föregångskommun i att omsätta forskningsbaserad kunskap till grön innovation inom både offentlig och privat sektor.

Visionen om Motala bygger på öppenhet och att vi hela tiden söker möjligheter till förbättringar och nyskapande. Tillsammans vill vi åstadkomma en ljus och hållbar framtid i en sjöstad som gör avtryck både inom och långt utanför regionens gränser. Motala är sjöstaden som vi alla trivs i och som gör oss stolta.

*Politiskt prioriterat område:
Ett öppet och levande Motala*

Grundläggande analys

UTBILDNING OCH INTEGRATION. Fakta visar att Motala har låg utbildningsnivå, bristfällig integration och en dålig matchning på arbetsmarknaden som historiskt har lett till hög arbetslöshet, i synnerhet bland ungdomar. Denna problembild ska mötas med flera långsiktiga strategier. Genom att arbeta aktivt för att öka antalet invånare, företag och besökare skapas fler arbetstillfällen i Motala. Förbättrade resultat i skolan och ökade satsningar på det livslånga lärandet ska höja utbildningsnivån och förbättra matchningen på arbetsmarknaden. En nyckelfaktor för Motala är en bred satsning för att höja utbildningsnivån inom alla åldersgrupper. Mångfald bidrar till tillväxt men det finns behov av att åtgärda brister i integrationen. Mot bakgrund av att mer än halva befolkningsökningen 2013 och 2014 bestod av utlandsfödda har detta behov accentuerats.

SYSSELSÄTTNINGEN I MOTALA förbättrades under 2013 och det finns förhoppningar om att läget stärktes ytterligare under 2014 tack vare anslutningen till den regionala pendeltågstrafiken samt förbättrade vägförbindelser till E4 i Mjölby. En utvecklad infrastruktur och förbättrade kommunikationer ökar generellt sett möjligheten till företagande och pendling, och därmed till högre sysselsättningsnivå. Även det ökade småföretagandet gör Motala bättre rustat att möta den framtida utvecklingen.

DIALOG OCH SAMVERKAN. Motalas förbättrade befolknings- och sysselsättningstillväxt bygger på samverkan mellan kommunen och andra intressenter. I projektet Framtidens Motala har kommunen byggt upp kunskap om nyckelfaktorer för utveckling tillsammans med företag och organisationer. Omfattande dialoger har förts på webben, sociala medier och genom fysiska möten med Motala innevånare. Ökad delaktighet och inflytande är avgörande för framgångsrik lokal utveckling. Kommunfullmäktige har under 2014 antagit riktlinjer för medborgardialog; ett kraftfullt verktyg för att ta vara på invånarnas engagemang och kunskaper för att bygga framtidens Motala.

Politisk inriktning – ett öppet och levande Motala

- Aktiv politik för arbete
- Livslångt lärande
- Delaktighet och inflytande

I det öppna och levande Motala är jämlikhet, jämställdhet, mångfald, barnens perspektiv och människors lika värde förutsättningar för det goda livet. Mångfalden och det interkulturella är tillgångar som gör kommunen bättre. I samtal med kommuninvånarna utvecklar vi tillsammans kommunen.

Den gemensamma välfärden, mötet mellan människor och våra unika miljöer ger sammanhållning. Det bygger på allas rätt till meningsfullt arbete och ett rikt socialt liv. Den rättigheten innebär också skyldigheten att efter bästa förmåga bidra till samhällets utveckling och välbefinnande.

Ledstjärnan är att aktivitet går före passivitet. Det kräver aktiv arbetsmarknads- och näringslivsverksamhet. En gemensam plattform för jobbskapande aktiviteter där olika parter samarbetar är avgörande för ett bra resultat. Grunden finns i det livslånga lärandet. Det är nyckeln till arbete och positiv utveckling för såväl individen som för samhället.

Samarbete och samverkan på gemensamma arenor ger framgång. Den kommunala uppgiften är att vara motor för att skapa goda förutsättningar för den idéburna och frivilliga verksamheten som bedrivs i kommunen.

Resultatmål – ett öppet och levande Motala

- Företagsmiljö i toppklass
- Meningsfull sysselsättning
- Bildning för individen och samhällets utveckling
- Tillväxt genom mångfald
- Medborgarinflytande
- Samverkan för utveckling

*Politiskt prioriterat område:
Ett stolt och attraktivt Motala*

Grundläggande analys

POSITIV BEFOLKNINGSUTVECKLING. Motala har haft en mycket gynnsam befolkningsutveckling under senare år. En växande befolkning förutsätter tillgång till bra bostäder och boendemiljöer. Bristen på nyproducerade bostäder är en faktor som kan komma att hämma en fortsatt tillväxt. Det finns också en social problematik som måste analyseras och åtgärdas i befintliga bostadsområden. För att helhetsintrycket av Motala som boplats ska förbättras ytterligare finns det anledning att stärka arbetet för att öka tryggheten och tillgången till fritids- och kulturaktiviteter.

UTVECKLINGSPLANER. För de största tätorterna Motala och Borensberg finns utvecklingsplaner för den kommande mandatperioden. Åtgärder behöver vidtas för att stärka befolkningsutvecklingen även i de mindre tätorterna och på landsbygden. Dialog med invånare, organisationer och företagare i alla delar av kommunen är en kritisk faktor för att lyckas med en förnyelse av hela Motala.

BESÖKSNÄRINGEN OCH EVENEMANGEN är Motalas skyltfönster och stående inbjudan till omvärlden – och därmed en viktig motor i arbetet med att attrahera inflyttare och företag till kommunen. Vätternrundan och andra evenemang lockar årligen stora mängder besökare och ambitionen är att alla ska få en så bra upplevelse av Motala som möjligt. För att öka andelen nöjda besökare behöver vi utveckla värdskapet med förbättringar inom bland annat bemötande och tillgänglighet. Sammantaget har besöksnäringen en mycket viktig roll i att bygga Motala, och branschen i sig är dessutom en framtidsbransch. Nationella jämförelser pekar på att besöksnäringen i Sverige kommer att öka i framtiden.

Politisk prioritering – ett stolt och attraktivt Motala

- Bo och leva
- Värdskap och evenemang
- Tydlig vision för framtiden

Vi som lever och verkar i Motala är stolta och har höga ambitioner. Vår historia och vår starka, positiva framtidstro inspirerar oss på vägen in i framtiden. En tydlig vision lyfter både staden och landsbygden. I olika strategi- och policydokument redovisas synen på utvecklingen. Tillsammans arbetar vi alla vidare för det goda livet och framtiden. Med dialog och samtal i en demokratisk process går vi gemensamt framåt.

Attraktiva miljöer med stark identitet är allt viktigare. Livskvalitet kommer mer och mer i fokus. Därför är det med stolthet och öppen famn som vi välkomnar de som väljer att bosätta sig i Motala. Det ställer krav på att det byggs fler bostäder och att det skapas goda boendemiljöer. Här ska Motala vara ett föredöme – både när det gäller nya områden och att utveckla de redan etablerade. För att lyckas med den utvecklingen måste människan stå i centrum. I Motala har alla rätt till bra boende och ett stimulerande liv. Bra miljöer och service skapar trygghet och säkerhet. Då blir hela Motala ännu mer attraktivt.

Motala betyder mötesplats. Här arrangeras årligen evenemang som är rikskända. Vårt varumärke som evenemangsstad ska förstärkas. Det goda värdskapet är en hörnsten i detta sammanhang. Formerna för det goda värdskapet ska stärkas. Förutom evenemang för alla ska det också finnas ett attraktivt kultur- och fritidsliv.

Resultatmål – stolt och attraktivt Motala

- Stolta invånare
- Attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer
- Hela Motala växer
- Rikt socialt liv
- Trygga invånare
- Bra värdskap och nöjda besökare
- Leva visionen

*Politiskt prioriterat område:
Ett nyskapande och hållbart Motala*

Grundläggande analys

POLITIK FÖR HÅLLBARHET. Fakta om utvecklingen visar att vi måste anstränga oss mer för att överlämna ett bättre Motala till kommande generationer. Därför bedriver Motala kommun en aktiv politik för ökad hållbarhet.

BARN OCH UNGA. Till glädje för barn och unga förbättras elevernas resultat i skolan i Motala. Fakta pekar på att föräldrarnas utbildning och sysselsättning är avgörande faktorer för att barnens förhållanden generellt sett ska förbättras. När det gäller hälsa och hälsorisker för barn och unga finns det anledning till fördjupade analyser och jämförelser. Motala kommun ska i högre grad nyttja möjligheterna till nationella jämförelser med utgångspunkt från de indikatorer som tas upp i FN:s barnkonvention.

VÅRD OCH OMSORG. Den demografiska utvecklingen kommer efterhand leda till ökat tryck på vård och omsorg. Ett strategiskt och förebyggande arbete avseende äldres bostadssituation och hälsa är nödvändigt för att möta framtida ökade resursbehov.

MILJÖ OCH KLIMAT. Motala måste i högre grad än tidigare medverka till att minska utsläppen av växthusgaser. Genom nybyggnation, förändrade resvanor och klimatsmarta val av livsmedel har vi möjlighet att åstadkomma stora positiva klimateffekter. Trots cykelprojekt och tågpendel har emellertid motalabornas bilanvändning inte minskat. Ekologiska livsmedel utgör en stor andel av kommunens inköp, men en framtida utmaning är att öka inslaget av närproducerade råvaror.

ENTREPRENÖRSKAP OCH INNOVATION. Motala har en stolt historia av industriella innovationer men bruksortens anda har inte alltid gynnat ett mer utbreddt entreprenörskap. Ännu så länge ligger vi efter regionen och riket avseende nyföretagande, men idag pågår insatser i skolorna för att uppmuntra och utveckla entreprenörskap. En glädjande utmaning är att Motala kommun gjorts till pilotkommun i Sverige för medarbetardrivna förbättringar och innovationer med ekonomiskt bidrag av Vinnova och starkt stöd av SKL (Sveriges kommuner och landsting). Motala kommun samverkar i olika former med Linköping universitet och bedriver högskoleutbildning i samarbete med flera högskolor. En kritisk faktor för tillväxt i Motala är att stärka samverkan kring FoU. Här finns en stor potential för offentliga verksamheter, näringsliv och organisationer i Motala att öka utväxlingen genom sådan samverkan.

STABIL EKONOMI. Motala kommun följer lagens krav på god ekonomisk hushållning, med finanser i balans och en tydlig målsättning att inte vältra över kostnader till kommande generationer. En stark och stabil ekonomi är en förutsättning för att genomföra politiken i denna LUP, och det är grundläggande att investeringar ska finansieras av överskott i den löpande verksamheten.

Politisk inriktning för ett nyskapande och hållbart Motala

- Social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet
- Hälsa och självständigt liv
- Innovationer och entreprenörskap

Motala ska vara socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart. Alla ska ha möjlighet till hälsa och självständigt liv. Goda uppväxtvillkor, bra vård och omsorg, jämlik hälsa och arbete formar livskvalitet för alla åldrar.

Motala ska vara en bra kommun att växa upp, verka och åldras i. Den gemensamma välfärden som utgår från behov ger förutsättningarna. I Motala ska alla barn och ungdomar nå kunskapsmålen. Behovet av vård och omsorg tillgodoses med hög kvalitet, värme och omtanke. Det ger trygghet. I Motala används tekniska lösningar för att bidra till självständighet i alla åldrar. Skapandet av nätverk ger sammanhållning och bryter ensamhet. Den sociala ekonomin och sociala företag ska användas som verktyg.

I det hållbara Motala finns mål för miljö- och klimatarbetet. Inriktningen är tydlig mot förnybar energi och andra klimatsmarta lösningar. Kommunens boendemiljöer utvecklas för att bli både socialt och ekologiskt hållbara.

I Motala är vi nyfikna och nyskapande. Vi tar tillvara forskningens landvinningar som visar vägen mot gröna företag och gröna jobb. Vi arbetar aktivt med innovationer i både privat och offentlig verksamhet. Forskningen ger ökade kunskaper till utvecklingen i hela kommunen. I detta arbete ska kommunen vara en föregångare.

Motala blir ekonomiskt hållbart när varje generation bär sina egna kostnader. Ekonomisk tillväxt ska motverka sociala klyftor och ge bättre miljö och klimat. Varje generation har ansvar för att lämna över ett bättre Motala till nästa generation.

Resultatmål – nyskapande och hållbart Motala

- Växande entreprenörskap
- FoU för framtidens Motala
- Bra förutsättningar att leva ett hälsosamt liv
- Bra kvalitet inom skola, vård och omsorg
- Motala följer FN:s barnkonvention
- Social hänsyn för sysselsättning
- Förnybar energi
- Mat för hållbarhet
- Klimatsmart resande
- Varje generation bär sina kostnader

Genomförande av LUP

Genomförandet av LUP innebär att den politiska organisationen och förvaltningarna ska arbeta enligt visionen och den politiska inriktningen i syfte att uppfylla de gemensamma resultatmålen. Till varje resultatmål finns ett eller fler så kallade smarta nyckeltal som följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Nyckeltalen anger det specifika område som ska mätas och vilken nivå som ska uppnås. För varje resultatmål ska kommunfullmäktige i Mål och resursplanen utse kommunstyrelsen eller någon av nämnderna att vara samordningsansvarig. Detta innebär ett ansvar att samordna samtliga berörda nämnders arbete med målet, svara för en samlad uppföljning och analys samt föreslå en målnivå för nyckeltalen varje enskilt år och för hela mandatperioden. Kommunfullmäktige delar målen till alla de nämnder som ska bidra till måluppfyllelsen.

För varje resultatmål ska förvaltningarna i sina verksamhetsplaner ange övergripande aktiviteter. Tjänstemannaansvar för samordning av övergripande aktiviteter kopplat till de gemensamma resultatmålen följer det politiska ansvaret.

Planeringsförutsättningar, mål och resursplan samt årsredovisning ska till sin struktur följa de politiskt prioriterade områdena. Delårsrapport och årsredovisning ska även inkludera uppföljning av innehåll och status avseende övergripande aktiviteter riktade mot varje resultatmål.